

NAPRAVE ZA OBDELAVO BANKOVCEV

1. Splošne tehnične zahteve

- 1.1. Da bi naprava ustrezala opredelitvi naprave za obdelavo bankovcev, mora biti zmožna obdelati eurobankovce, razvrstiti posamične eurobankovce in fizično ločiti eurobankovce glede na njihove razvrstitve brez poseganja upravljavca naprave, v skladu s prilogama 2a in 2b. Naprave za obdelavo bankovcev morajo imeti zahtevano število namenskih izhodnih enot in/ali druga sredstva, s katerimi se zagotovi zanesljivo ločevanje obdelanih eurobankovcev.
- 1.2. Naprave za obdelavo bankovcev morajo biti prilagodljive tako, da se zagotovi njihova zmožnost zanesljivega odkrivanja novih ponaredkov. Poleg tega morajo biti prilagodljive tako, da se omogoči nastavitev bolj ali manj strogih standardov sortiranja glede na primernost, če je to potrebno.

2. Kategorije naprav za obdelavo bankovcev

Naprave za obdelavo bankovcev so bodisi naprave, ki jih upravljajo stranke, bodisi naprave, ki jih upravljajo zaposleni.

Tabela 1: **Naprave, ki jih upravljajo stranke**

A. Naprave, ki jih upravljajo stranke ter omogočajo polog gotovine s sledenjem strank		
1.	Vplačilni avtomati (cash-in machines – CIM)	Vplačilni avtomati strankam omogočajo, da z uporabo bančne kartice ali drugih sredstev položijo eurobankovce na svoje bančne račune, vendar nimajo nobene funkcije izdajanja gotovine. Vplačilni avtomati preverijo pristnost eurobankovcev in omogočajo sledljivost imetnika računa; preverjanja primernosti so neobvezna.
2.	Vplačilno-izplačilni avtomati (cash-recycling machines – CRM)	Vplačilno-izplačilni avtomati strankam omogočajo, da z uporabo bančne kartice ali drugih sredstev eurobankovce položijo na svoje bančne račune in jih z njih dvignejo. Vplačilno-izplačilni avtomati preverijo pristnost in primernost eurobankovcev ter omogočajo sledljivost imetnika računa. Pri dvigih lahko vplačilno-izplačilni avtomati uporabijo pristne in primerne eurobankovce, ki so jih položile druge stranke v prejšnjih transakcijah.
3.	Kombinirani vplačilni avtomati (combined cash-in machines – CCM)	Kombinirani vplačilni avtomati strankam omogočajo, da z uporabo bančne kartice ali drugih sredstev eurobankovce položijo na svoje bančne račune in jih z njih dvignejo. Kombinirani vplačilni avtomati preverijo pristnost eurobankovcev in omogočajo sledljivost imetnika računa; preverjanja primernosti so neobvezna. Pri dvigih kombinirani vplačilni avtomati ne uporabijo eurobankovcev, ki so jih položile druge stranke v prejšnjih transakcijah, ampak uporabijo samo eurobankovce, ki so bili vanje vloženi ločeno.
B. Druge naprave, ki jih upravljajo stranke		
4.	Izplačilni avtomati (cash-out machines – COM)	Izplačilni avtomati so avtomati za dvig gotovine, ki preverijo pristnost in primernost eurobankovcev, preden jih izdajo strankam. Izplačilni avtomati uporabijo eurobankovce, ki so jih vanje vložili obdelovalci gotovine ali drugi samodejni sistemi (npr. prodajni avtomati).

Vplačilno-izplačilni avtomat se lahko uporabi kot vplačilni avtomat ali kombinirani vplačilni avtomat, če so sistemi odkrivanja, programska oprema in druge komponente za opravljanje temeljnih funkcionalnosti vplačilnih oziroma kombiniranih vplačilnih avtomatov enaki kot pri vrsti vplačilno-izplačilnih avtomatov, navedeni na spletni strani ECB.

Kombinirani vplačilni avtomat se lahko uporabi kot vplačilni avtomat, če so sistemi odkrivanja, programska oprema in druge komponente za opravljanje temeljnih funkcionalnosti vplačilnih avtomatov enaki kot pri vrsti kombiniranih vplačilnih avtomatov, navedeni na spletni strani ECB.

Tabela 2: Naprave, ki jih upravljajo zaposleni

1.	Naprave za sortiranje bankovcev (banknote processing machines – BPM)	Naprave za sortiranje bankovcev preverijo pristnost in primernost eurobankovcev.
2.	Naprave za preverjanje pristnosti bankovcev (banknote authentication machines – BAM)	Naprave za preverjanje pristnosti bankovcev preverijo pristnost eurobankovcev.
3.	Blagajniške vplačilno-izplačilne naprave (teller assistant recycling machines – TARM)	Blagajniške vplačilno-izplačilne naprave so vplačilno-izplačilni avtomati, ki jih upravljajo obdelovalci gotovine, ter ki preverijo pristnost in primernost eurobankovcev. Pri dvigih lahko blagajniške vplačilno-izplačilne naprave uporabijo pristne in primerne eurobankovce, ki so jih položile druge stranke v prejšnjih transakcijah. Poleg tega zagotavljajo varno hrambo eurobankovcev, obdelovalcem gotovine pa omogočajo knjiženje v dobro ali v breme bančnih računov strank.
4.	Blagajniške naprave (teller assistant machines – TAM)	Blagajniške naprave so naprave, ki jih upravljajo obdelovalci gotovine, in ki preverijo pristnost eurobankovcev. Poleg tega zagotavljajo varno hrambo eurobankovcev, obdelovalcem gotovine pa omogočajo knjiženje v dobro ali v breme bančnih računov strank.

Naprave, ki jih upravljajo zaposleni, morajo obdelati bankovce v svežnjih.

Blagajniške vplačilno-izplačilne naprave in blagajniške naprave se lahko uporabijo kot naprave, ki jih upravljajo stranke, če je bila vrsta naprave testirana in je na spletni strani ECB navedena kot vplačilno-izplačilni avtomat oziroma vplačilni avtomat/kombinirani vplačilni avtomat. V tem primeru se blagajniška vplačilno-izplačilna naprava šteje kot vplačilno-izplačilni avtomat, blagajniška naprava pa kot vplačilni avtomat/kombinirani vplačilni avtomat.

3. Vrste naprav za obdelavo bankovcev

Eurosistem testira vrste naprav za obdelavo bankovcev. Vrste naprav za obdelavo bankovcev je mogoče med seboj ločiti glede na njihove specifične sisteme odkrivanja, programsko opremo in druge komponente za opravljanje njihovih temeljnih funkcionalnosti. Te so:

- a) potrjevanje pristnosti eurobankovcev;
- b) odkrivanje in ločevanje eurobankovcev, za katere se domneva, da so ponarejeni;
- c) odkrivanje neprimernih eurobankovcev in njihovo ločevanje od primernih eurobankovcev, kjer to pride v poštev; in
- d) sledenje predmetov, ki so prepoznani kot domnevno ponarejeni eurobankovci, in eurobankovcev, katerih pristnost ni nedvoumno potrjena, kjer to pride v poštev.